

2023



Raport o stanie gminy Wałbrzych za rok 2022

ŚRODOWISKO

SPIS TREŚCI

1	Stan jakości powietrza w Wałbrzychu.	2
2	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.	5
3	Program priorytetowy „Ciepłe Mieszkanie” 5	5
4	Program priorytetowy „Czyste powietrze” 6	6
5	Gospodarka ściekowa..... 7	7
6	Akcja „Czysty Zielony Wałbrzych” 7	7
7	Sadzenie drzew w lasach komunalnych. 9	9
8	Nasadzenia drzew w ramach Programu Czysta Polska. 11	11
9	Zanieczyszczenie odpadami..... 13	13
10	Program zapobiegania bezdomności zwierząt 13	13
11	Schronisko dla Zwierząt w Wałbrzychu. 14	14

1 STAN JAKOŚCI POWIETRZA W WAŁBRZYCHU.

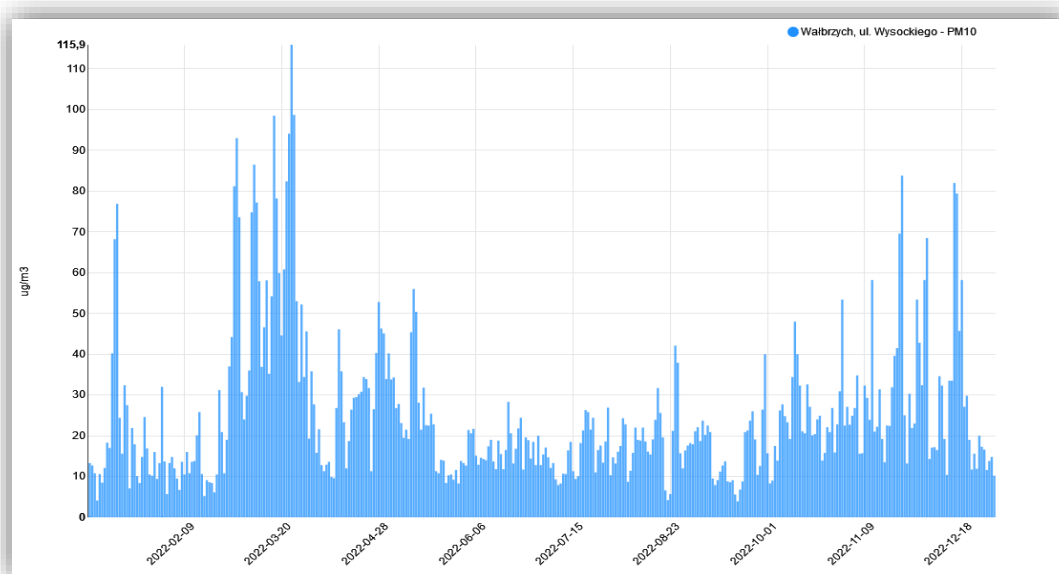
JAKOŚĆ POWIETRZA W MIEŚCIE WAŁBRZYCH

Na jakość powietrza w Wałbrzychu w największym stopniu wpływa emisja ze spalania stałych paliw w gospodarstwach domowych, emisja z ruchu drogowego oraz zanieczyszczenia pochodzące z przemysłu. Źródłem danych są wyniki monitoringu prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu (WIOŚ). Pomiar dokonywany jest automatycznie i manualnie w stacjonarnej stacji pomiarowej znajdującej się przy ul. Wysockiego 11.

W sezonie grzewczym na terenie naszego miasta dochodzi do przekroczenia dobowego dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM10.

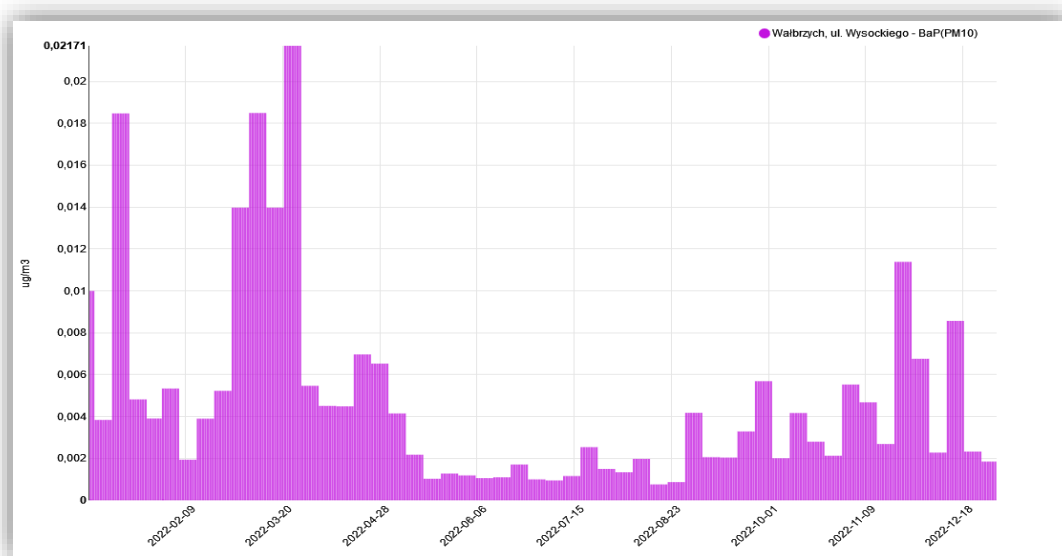
Wg danych ze stacji manualnej w 2022 r. odnotowaliśmy 32 dni przekroczeń średniodobowego dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM10 (pomiar manualny wykazały 2 dni w maju – 12 i 13 maja). Natomiast pomiary automatyczne wykazują 30 dni przekroczeń średniodobowego dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM10 (nie wykazują przekroczeń w maju)

Wykres 1. Wykres dobowych stężeń pyłu zawieszonego PM10



Benzo(a)piren : Średnia roczna przekroczenia poziomów docelowych dla benzo(a)pirenu w PM 10 w 2022 r. to 4,7 ng/m³. Jednakże z uwagi na brak oceny jakości powietrza za 2022 r. nie wiemy jakiego obszaru dotyczyły przekroczenia.

Wykres 2. Wykres dobowych stężeń BaP (PM10).



Na podstawie raportu wojewódzkiego za rok 2022 - „Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim” sporządzonego przez Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu wskazano zestawienie informacji dotyczących obszarów przekroczeń dla zanieczyszczeń w roku 2022 w strefie miasto Wałbrzych z uwzględnieniem kryterium określonego w celu ochrony zdrowia ludzi.

Kod strefy	Nazwa strefy	Typ normy	Czas uśrednienia	Powierzchnia obszaru przekroczenia (km ²)	Udział powierzchni strefy (km ²)	Liczba mieszkańców obszaru przekroczenia	Udział w liczbie mieszkańców strefy
Beno(a)piren w pyłe zawieszonym PM10							
PL0203	Miasto Wałbrzych	Poziom docelowy	śr. roczna	73,4	86,4	100 137	97,0
Ozon							
PL0203	Miasto Wałbrzych	Poziom celu długoterminowego	śr. 8-godz.	84,1	98,9	103 263	100

Przeprowadzone analizy wykazały, że największym problemem w skali województwa dolnośląskiego są już od wielu lat wysokie stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10. Wysokie stężenia tego zanieczyszczenia rejestrowane są w okresach grzewczych (styczeń – marzec, październik – grudzień). Przekroczenie poziomu docelowego B(a)P wystąpiło w 2022 r. na większości stacji pomiarowych w województwie. Stężenia były jednak niższe niż w roku wcześniejszym i pierwszy raz nie stwierdzono przekroczenia w aglomeracji wrocławskiej. Główną przyczyną przekroczeń jest „niska” emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania budynków. Problem zanieczyszczenia powietrza B(a)P dotyczy w dalszym ciągu większości gmin Dolnego Śląska.

Analiza stężeń zanieczyszczeń monitorowanych w 2022 roku wskazuje na ścisłą zależność ich poziomu od warunków meteorologicznych. Ciepleszy w porównaniu z poprzednimi latami rok 2022 spowodował mniejszą

emisję zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw na cele grzewcze, co bezpośrednio przełożyło się na niższe stężenia tych zanieczyszczeń w powietrzu. Mniejsze też są zasięgi obszarów przekroczeń poszczególnych zanieczyszczeń i mniejsza jest liczba osób narażonych na ponadnormatywne stężenia.

Europejskiej Agencji Środowiska opublikowała pełną ocenę Jakość powietrza w Europie w 2022 r., w której przedstawiono stan jakości powietrza w Europie, oceniono wpływ zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i ekosystemy oraz zidentyfikowano źródła emisji do powietrza. <https://www.eea.europa.eu/>. Raport ten potwierdza dobrą jakość powietrza w zakresie PM10, PM2,5 oraz NO2 w naszym mieście. Wałbrzych dotrzymuje norm i należy do miast dużych znajdujących się na dalekich pozycjach pod względem wielkości emisji do powietrza tych zanieczyszczeń zarówno w Polsce jak i w Europie.

Od 2022 r. pojawiły się w mieście nowe punkty pomiarowe jakości powietrza:

- 11 punktów z wyświetlaczami na obiektach szkolnych w mieście w ramach ESA –Edukacyjna Sieć Antysmogowa lub aplikacja ESA (<https://esa.nask.pl/>).

Każdy może sprawdzić jakość powietrza w najbliższym sobie otoczeniu.

Zdjęcie 1. Przykładowa szkoła w której zamontowano mierniki z wyświetlaczem ilość pyłów.



Bez zmian pracuje stacja pomiaru Państwowego Monitoringu Środowiska na ul. Wysockiego (teren Tauronu). Wyniki są dostępne pod adresem: <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/current>

Oczywiście każdy może zainstalować sobie aplikację „Jakość powietrza w Polsce”, która daje możliwość sprawdzenia aktualnego stanu powietrza oraz prognozę na najbliższą dobę.

2 REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO 2014-2020.

Wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie wybranych gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej



W roku 2022 Gmina Wałbrzych kontynuowała realizację i wypłatę grantów dla wniosków złożonych w ramach naboru w projekcie pn. „Wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie wybranych gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej”, działanie dofinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (RPO WD 2014-2020), Osi priorytetowej 3 „Gospodarka niskoemisyjna”, Działania 3.3 „Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze Mieszkaniowym – ZIT AW”. Łącznie w 2022 wypłacono granty dla 227 wniosków na kwotę ponad 2,1 mln zł. Proces wypłacania grantów będzie kontynuowany w kolejnym roku.

Celem programu jest udzielanie przez Grantodawcę grantów na przedsięwzięcia realizowane w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych dotyczące wymiany dotychczasowych wysokoemisyjnych źródeł ciepła.

3 PROGRAM PRIORYTETOWY „CIEPŁE MIESZKANIE”.



W sierpniu 2022 r. Gmina Wałbrzych aplikowała do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej We Wrocławiu z wnioskiem w naborze o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”. Wniosek został pozytywnie oceniony przez komisję, w chwili obecnej Gmina oczekuje na możliwość podpisania umowy o dofinansowanie. Kwota wnioskowanego dofinansowania to 24 mln zł.

Program priorytetowy „Ciepłe Mieszkanie” ma na celu poprawę jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów oraz gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła

i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych.

4 PROGRAM PRIORYTETOWY „CZyste POWIETRZE”.



Gmina Wałbrzych realizuje działania Programu Priorytetowego Czyste Powietrze. We wrześniu 2022 r. został podpisany Aneks do Porozumienia zawartego w lutym 2021r mający na celu przedłużenie funkcjonowania Punktu konsultacyjno-informacyjnego. W Punkcie mieszkańcy otrzymują informacje nt. zasad przystąpienia do Programu oraz niezbędną pomoc w wypełnieniu wniosku o przystąpienie do Programu. Punkt pomaga również w wypisaniu wniosku o płatność oraz w skompletowaniu wszystkich niezbędnych załączników koniecznych do prawidłowego rozliczenie przedsięwzięcia.

Program priorytetowy „Czyste powietrze” ma na celu poprawę jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

Dodatkowo Pracownicy Biura Środowiska i Klimatu, Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu organizują spotkania dotyczące pozyskania dofinansowania w ramach „Czystego Powietrza”. Mieszkańcy mogą uzyskać informację dotyczące założeń programu. W ubiegłym roku zorganizowano 3 takie spotkania.



5 GOSPODARKA ŚCIEKOWA.

W Wałbrzychu w roku 2022 w dalszym ciągu obowiązuje Uchwała Rady Miejskiej Wałbrzycha Nr LXI/626/2014 z dnia 15 maja 2014 roku, w której zostały przyjęte zasady i tryb udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Wałbrzych na dofinansowanie kosztów inwestycyjnych związanych z porządkowaniem gospodarki ściekowej na terenie miasta Wałbrzycha.

Zasady te mają na celu stworzenie efektywnego systemu odprowadzania ścieków na terenie Gminy Wałbrzych, poprawę stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawę jakości życia mieszkańców Wałbrzycha. Dotacje obejmują realizację zadań inwestycyjnych polegających na budowie lub przebudowie przyłączy kanalizacyjnych do sieci kanalizacji sanitarnej i budowie przydomowych oczyszczalni ścieków.

Niestety w 2022 r. zainteresowanie uzyskaniem dotacji było niewielkie. Łącznie mieszkańcy złożyli tylko 3 wnioski o udzielenie dotacji, z czego 1 został wycofany przez wnioskodawcę.

Wobec powyższego w 2022 r.:

1. Ilość złożonych wniosków: 3
2. Ilość wniosków niespełniających wymogów formalnych: 0
3. Ilość wniosków wycofanych: 1
4. Ilość udzielonych dotacji : 2
 - a. osoby fizyczne : 2
 - b. wspólnoty mieszkaniowe : 0
5. Ilość zlikwidowanych zbiorników na ścieki sanitarne: 1
6. Ilość zbiorników pozostawionych na zbieranie wód opadowych: 1
7. Ilość odcięć odpływu ścieków od wód, gruntu lub kanalizacji deszczowej bądź innych zbiorników na ścieki sanitarne: 0
8. Ilość zrealizowanych podłączeń do sieci kanalizacji sanitarnej: 2
9. Ilość wykonanych przydomowych oczyszczalni ścieków: 0
10. Kwota udzielonych dofinansowań łącznie: 4639, 96 zł

6 AKCJA „CZYSTY ZIELONY WAŁBRZYCH”

Tradycyjnie jak co roku została zorganizowana akcja „Czysty i Zielony Wałbrzych. Celem akcji jest zadbanie o czystość na terenie miasta, a jednocześnie przy pomocy mieszkańców nasadzenie drzew i krzewów. W 2022 roku akcja odbyła się 23 kwietnia. W ramach akcji posadzono wspólnie 1000 sadzonek krzewów, 100 drzew oraz 200 pnączy.



Źródło: <http://www.3lo.walbrzych.pl/wordpress/czysty-i-zielony-walbrzych/>



Źródło: <http://www.3lo.walbrzych.pl/wordpress/czysty-i-zielony-walbrzych/>



Źródło: <https://domseniora-rusinowa.pl/czysty-i-zielony-walbrzych/>

7 SADZENIE DRZEW W LASACH KOMUNALNYCH.

6 maja 2022 r. odbyło się sadzenie 1200 szt. drzew – buka na terenie stanowiącym las komunalny w okolicy ul. Osiedleńców. Udział w akcji wzięli pracownicy firmy Faurencia, pracownicy MZUK, uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej nr 23 przy współudziale Prezydenta Romana Szelemeja. Sadzonki zostały przekazane przez firmę Faurencia.







8 NASADZENIA DRZEW W RAMACH PROGRAMU CZYSTA POLSKA.

7 listopada 2022 r. w ramach akcji Stowarzyszenia Program Czysta Polska wraz z uczniami szkoły podstawowej nr 23 zostało posadzone 70 drzew – 50 lip oraz 20 czereśni. Akcję sadzenia drzew wsparło Nadleśnictwo Wałbrzych, Muzeum Porcelany oraz MZUK SP. z o.o. Akcja odbyła się w 45 miastach w Polsce. Hasło

przyświecającej tej akcji to: „Czystego powietrza nie da się wyprodukować ani kupić, musimy razem wspólnie o nie dbać”.



9 ZANIECZYSZCZENIE ODPADAMI.

W myśl przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach posiadacz odpadów jest obowiązany do niezwłocznego usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania. W przypadku nieusunięcia odpadów, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji wydawanej z urzędu, nakazuje posiadaczowi odpadów usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania, z wyjątkiem przypadku, gdy obowiązek usunięcia odpadów jest skutkiem wydania decyzji o cofnięciu decyzji związanej z gospodarką odpadami, stwierdzenia nieważności, uchylecia lub wygaśnięcia decyzji związanej z gospodarką odpadami.

W 2022 r. wszczęto 3 postępowania w sprawie usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania. W ramach ww. postępowań wydano 1 decyzję nakazującą usunięcie odpadów oraz jedną decyzję umarzającą. W toku pozostaje jedno postępowanie. Prezydent Miasta Wałbrzycha w 2022 r. również kontynuował 4 postępowania, podjęte w 2020 r., w sprawie składowania odpadów. W ramach tychże postępowań wydano jedną decyzję umarzającą postępowanie, dwie decyzje nakazujące usunięcie odpadów. Z kolei jedno postępowanie z uwagi na skomplikowany charakter sprawy, nie zostało jeszcze zakończone. Decyzje Prezydenta Miasta Wałbrzycha wydane w roku 2022 są decyzjami ostatecznymi.

Wobec braku realizacji decyzji Prezydenta Miasta Wałbrzycha tj. decyzji z 2021 r. oraz decyzji z 2022 r. nakazujących usunięcie odpadów, w 2022 r. podjęto dwa postępowania egzekucyjne obowiązków o charakterze niepieniężnym wobec zobowiązanych. Ponadto Prezydent Miasta Wałbrzycha w 2022 r. kontynuował, podjętą w 2020 r., egzekucję obowiązku o charakterze niepieniężnym (nakaz usunięcia 58 000 Mg odpadów z nieruchomości położonej w Wałbrzychu).

10 PROGRAM ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT

Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wałbrzych w 2022 roku został przyjęty uchwałą nr XLVI/525/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 24 marca 2022 roku. U podstaw Programu leżą dwie ustawy – ustawa o porządku i czystości, która mówi o konieczności ochrony ludzi przed bezdomnymi zwierzętami oraz ustawa o ochronie zwierząt, która obliguje Gminę do ochrony bezdomnych zwierząt. Program był konsultowany z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Towarzystwem Opieki nad Zwierzętami w Polsce oraz z Polskim Związkiem Łowieckim. W ramach realizacji programu planowane było wykonanie m.in. zabiegów sterylizacji oraz kastracji wolno żyjących kotów oraz usypianie ślepych miotów.

Koty do zabiegów sterylizacji i kastracji mogły być zgłaszane przez właścicieli nieruchomości, opiekunów społecznych, a także osoby prywatne przy czym do wniosku należało dołączyć zaświadczenie potwierdzające bezdomność zgłaszanych kotów wydane przez Straż Miejską lub Schronisko dla Zwierząt w Wałbrzychu. Koty skierowane do zabiegów sterylizacji/kastracji były wypuszczane w miejsce ich wcześniejszego bytowania.

Całkowity koszt sterylizacji, kastracji oraz usypiania ślepych miotów poniosła Gmina Wałbrzych.

W ramach realizacji „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wałbrzych w 2022 roku”:

- złożono do Urzędu Miejskiego 59 wniosków na wykonanie bezpłatnych zabiegów dla 369 kotów, złożone przez 50 osób,
- wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie – wydano skierowania na wykonanie zabiegów dla 327 kotów
- w przychodni weterynaryjnej wykonano 219 zabiegów, w tym zabieg kastracji wykonano 52 razy oraz sterylizacji 167.

11 SCHRONISKO DLA ZWIERZĄT W WAŁBRZYCHU.

Schronisko dla Zwierząt w Wałbrzychu zabezpiecza bezdomne i bezpieczne zwierzęta domowe z terenu Gminy Wałbrzych oraz na podstawie zawartych umów z terenów Gminy Jedlina Zdrój, Gminy Szczawno-Zdrój, Gminy Stare Bogaczowice, Gminy Czarny Bór i Miasta Kamienna Góra.

Podopiecznymi Schroniska są wyłącznie psy i koty.

Liczba pomieszczeń dla zwierząt w Schronisku:

- 66 boksów dla psów (w tym boksy kwarantanny i izolatki),
- 11 pomieszczeń dla kotów (w tym pomieszczenia kwarantanny i izolatki),
- 8 wybiegów dla psów.

Tabela 1. Wydatki schroniska w 2022 r.

Wydatki poniesione na funkcjonowanie jednostki	386 113,15 zł
Wydatki poniesione na opiekę i obsługę zwierząt	714 562,42 zł
Wydatki na opiekę weterynaryjną i środki zapobiegawcze	252 269,10 zł
łącznie	1 352 944,67 zł

Tabela 2. Dochody schroniska w 2022 r.

Wpływy z przyjmowania zwierząt z gmin ościennych	11 7096 zł
Darowizny pieniężne od darczyńców	7 770,86 zł
Wpływy z różnych dochodów i inne	166,00 zł
Wpływy z kar sądowych	6 162,10 zł
łącznie	131 194,96 zł

Tabela 3. Statystyka za 2022 r.

	Psy	Koty
Liczba przyjęć zwierząt do Schroniska	283	246
Liczba adopcji zwierząt	129	151
Liczba oddań zwierząt do właścicieli	145	31
Stan zwierząt na dzień 31.12.2022 r.	87	57

W 2022 r. zrealizowano następujące zadania:

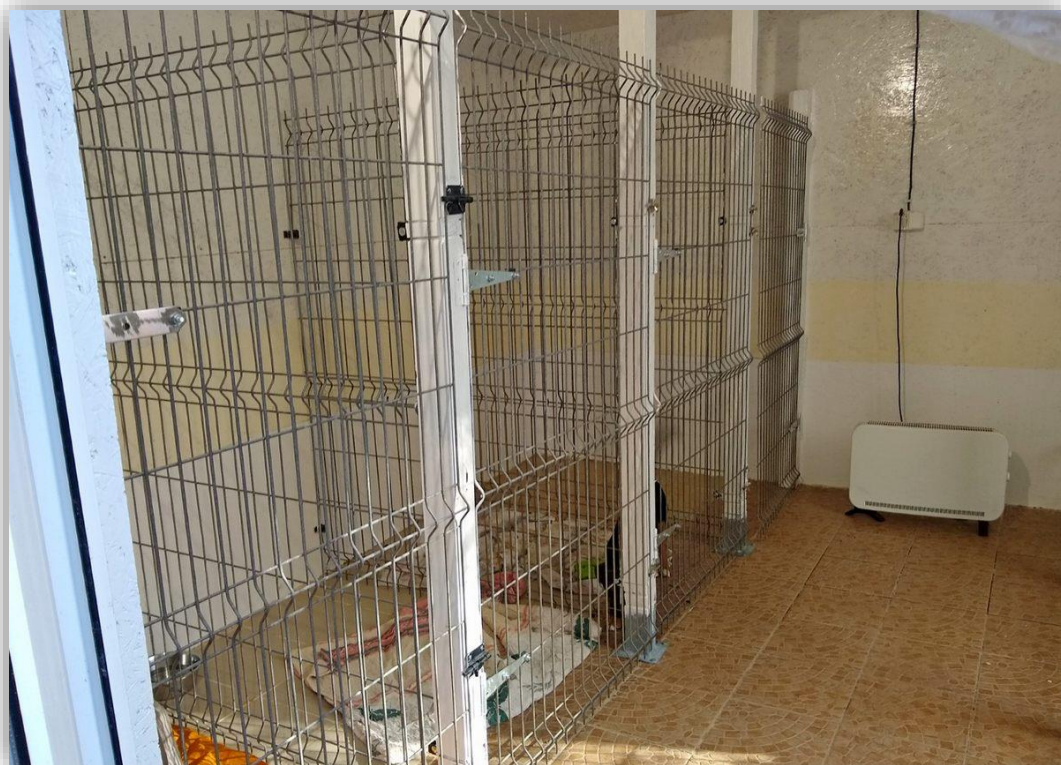
- utworzono nowe, dodatkowe pomieszczenie do przetrzymywania chorych kotów,

Zdjęcie 2. Nowe pomieszczenie dla kotów chorych



- wymieniono oświetlenie pomieszczeń na energooszczędne LED
- utworzono nowe, ogrzewane boksy dla psów

Zdjęcie 3. Nowe ogrzewane boksy dla psów



- postawiono nowy domek dla psów na wybiegu

Zdjęcie 4. Nowy domek dla psów na wybiegu.



- postawiono domy domek na tekstylia dla zwierząt (koce, kołdry, narzuty, pledy itp.)

Zdjęcie 5. Nowy domek na tekstylia.

